

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 141

van **GWENNY DE VROE**

datum: 13 januari 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Proefomgeving voor experimentele woonvormen - Tweede oproep

Via een persbericht liet de minister op tweede kerstdag weten dat er zo'n 900.000 euro verdeeld wordt over zes experimentele lokale woonprojecten. De projecten zijn de invulling van de tweede oproep voor vernieuwende of experimentele woonprojecten. Die oproep past binnen de grotere oefening rond experimentele woonvormen die de minister maakt, met als doel tegen het einde van de legislatuur te landen met een globaal juridisch kader voor alternatieve woonvormen.

Ik heb dit onderwerp al verschillende keren aangesneden in de commissie en ook met het ingaan van het nieuwe jaar horen we vanuit de praktijk de roep om op korte termijn met een gestroomlijnd en aangepast kader te komen, steeds luider klinken.

1. Kan de minister de zes projecten in detail toelichten?
2. Hoeveel kandidaat-projecten waren er in totaal? Welke projecten ontvangen geen steun en waarom?
3. Hoe zullen deze proefprojecten bijdragen aan het in kaart brengen van de knelpunten die zich voordoen bij experimentele en vernieuwende woonvormen?
4. Overweegt de minister een derde oproep tot proefomgeving voor experimentele woonvormen te lanceren? Welke zaken wil de minister daarin zeker meenemen?
5. Tiny houses en andere vormen van kleinschalig wonen leken aanvankelijk een hype, maar ondertussen is gebleken dat ze een blijver zijn. Steeds meer mensen kiezen bewust voor een duurzame woning met beperkte oppervlakte. Toch werpen er zich verschillende barrières op om zich in een tiny house te vestigen.

Hoe verklaart de minister dat tiny housing geen onderdeel uitmaakt van de proefomgeving experimentele woonvormen? Zal de minister tiny houses en andere vormen van kleinschalig wonen alsnog opnemen in een eventuele nieuwe oproep?

6. In een eerder antwoord kondigde de minister aan dat hij werk maakt van een informatieve website waar mensen allerhande informatie over nieuwe woonvormen kunnen terugvinden.

Wat is de stand van zaken m.b.t. deze website en wat kunnen we ervan verwachten?

7. Op welke manier plant de minister op korte termijn acties te ondernemen om de acute knelpunten die zich opwerpen m.b.t. tiny houses en andere vormen van kleinschalig wonen aan te pakken? Zullen lokale besturen dit jaar nog een kader kunnen verwachten om om te gaan met de verschillende knelpunten die zich op het vlak van vergunningverlening voor kleinschalig wonen voordoen?

ANTWOORD

op vraag nr. 141 van 13 januari 2022

van **GWENNY DE VROE**

U gaat er verkeerdelijk van uit dat het persbericht op tweede kerstdag betrekking had op een tweede oproep voor experimentele woonvormen. De oproep tot deelname aan de proefomgeving voor experimentele woonvormen werd georganiseerd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017. Op 12 januari 2018 selecteerde de Vlaamse Regering 28 projecten die in aanmerking kwamen. Die proefomgeving trad in werking op 1 februari 2018. De duurtijd van die proefprojecten bedraagt zes jaar en kan eenmalig verlengd worden met maximaal vier jaar. Het betrof een eenmalige oproep, er is geen tweede dergelijke projectoproep gebeurd.

Het persbericht op 26 december 2021 had betrekking op het resultaat van de oproep voor projecten met een vernieuwend of experimenteel karakter met betrekking tot wonen die ik deed op 17 februari 2021. Die projectoproep was gericht naar intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het doel van die projectoproep is om aan lokale overheden de ruimte te geven om een antwoord te bieden op nieuwe trends of vragen van (nieuwe) doelgroepen, of om nieuwe methodieken te ontwikkelen of om de samenwerking tussen relevante actoren te optimaliseren. Het doel, de voorwaarden en de selectieprocedure van deze projectoproep zijn geenszins te beschouwen als een vervolg op de proefomgeving voor experimentele woonvormen. Ik verwijs naar de informatiebrochure op [Oproep voor projecten met een vernieuwend of experimenteel karakter | Wonen Vlaanderen](#).

1. Aan onderstaande zes projecten werd een subsidie van 150.000 euro voor drie werkingsjaren toegekend, alle projecten gaan van start begin 2022.

- Goed wonen en woonhygiëne - Interlokale vereniging Woonbeleid Regio Izegem (Ingelmunster, Izegem, Ledegem, Oostrozebeke, Wielsbeke). Actief aanpakken van vervuilde woonsituaties en samen met bewoners aan de slag gaan voor goede en gezonde woningen.
- Transformatie van naoorlogse woonwijken – Leiedal (Zwevegem, Kuurne, Deerlijk). Op basis van drie pilootwijken ontwikkelt Leiedal een methodiek en toolbox om woonwijken toekomstbestendig te transformeren en de sociale cohesie in de woonwijken te versterken op een inclusieve manier.
- Thuis in het Waasland – Interwaas (Kruibeke, Lokeren, Sint-Niklaas, Beveren, Temse, Sint-Gillis-Waas, Zwijndrecht). Thuis in het Waasland wil een multidisciplinaire aanpak van chronische dak- en thuisloosheid, o.a. met inzet van woningen verhuurd via een sociaal verhuurkantoor.
- Empowerment van kwetsbare eigenaars in een renovatieproces door in te zetten op sociale begeleiding - IGEAN Dienstverlening (Boom, Hemiksem, Niel, Schelle, Rumst, Zwijndrecht). IGEAN zet in op individuele begeleiding van woningeigenaars met beperkte financiële middelen en/of met beperkte sociale of technische capaciteiten tijdens een renovatieproces.
- Waardig wonen in het Waasland – Interwaas (Sint-Niklaas, Kruibeke en Sint-Gillis-Waas). Het project zal actief private verhuurders opsporen en hen ondersteuning aanbieden om hun huurwoning te laten voldoen aan de woonkwaliteitseisen van de Vlaamse Wooncode via 'Woonwijzer Waasland'.
- Energie-armoede verminderen bij sociale huurders - Interlokale vereniging Wonen Leie & Schelde (De Pinte, Gavere, Merelbeke, Melle, Nazareth, Sint-Martens-Latem). Het project wil verhuurders die hun woning verhuren via een sociaal verhuurkantoor ontzorgen tijdens een energetische renovatie van de woning. Huurders van een

woning via een sociaal verhuurkantoor wil ze begeleiden bij het omgaan met energie en tegelijk ook betrekken in het renovatieproces.

2. Aan vier projectvoorstellen heb ik geen subsidie toegekend omdat ze ongunstig geadviseerd werden op basis van de beoordeling door de jury. Deze projecten scoorden minder dan 60 punten op 100. Twee projecten scoorden bovendien onvoldoende op het criterium 'het vernieuwend of experimenteel karakter van het project' en een project scoorde tevens onvoldoende op beoordelingscriterium 'de overdraagbaarheid van het projectresultaat'.
3. Het betreft geen proefprojecten voor experimentele woonvormen.
4. De oproep tot deelname aan de proefomgeving voor experimentele woonvormen van 2017 was een eenmalige oproep.
5. De recente oproep van 2021 betreft een subsidiabele projectoproep en geen proefomgeving, zoals die van 2017. Deze projectoproep was gericht naar intergemeentelijke samenwerkingsverbanden om initiatief te nemen voor projecten met een vernieuwend of experimenteel karakter met betrekking tot wonen. Het vernieuwend of experimenteel karakter sloeg niet alleen op experimentele woonvormen, maar was veel ruimer geformuleerd. Zo kon het experimenteel of vernieuwend karakter ook blijken uit de doelgroep tot wie het project zicht richt, die onvoldoende door andere ondersteunende maatregelen wordt opgevangen, uit de methodologische aanpak van het project of uit de bevordering van de afstemming en samenwerking met andere actoren die actief zijn op het vlak van wonen.

De proefomgeving experimentele woonvormen loopt af in 2024. Projecten kunnen eventueel verlengd worden met een duurtijd van 4 jaar. Naast deze proefomgeving, zal er op korte termijn een leertraject inzake wooncoöperaties worden gelanceerd. Zolang de proefomgeving experimentele woonvormen en het leertraject inzake wooncoöperaties lopen, ben ik niet van plan om een nieuwe oproep voor nieuwe woonvormen te lanceren. Ik wil nu de nadruk leggen op het opvolgen en evalueren van deze projecten en van andere innovatieve projecten op het terrein. De aandacht zal gaan naar het in kaart brengen en effectief wegwerken van de knelpunten binnen het instrumentarium en dit in verschillende beleidniveaus en -domeinen.

6. Zoals aangegeven in eerdere antwoorden is het uitwerken van begrippen en definities erg belangrijk in dit traject. Op de website van mijn administratie zal op korte termijn een webpagina worden toegevoegd inzake nieuwe woonvormen. De webpagina zal basisinformatie over nieuwe woonvormen bevatten en tracht zoveel mogelijk te verwijzen naar andere overheden en organisaties die actief bezig zijn met nieuwe woonvormen. Belangrijk om te vermelden is dat de inhoud van de website vooral focust op definities van en uitleg over nieuwe woonvormen. Voor tips & tricks voor specifieke nieuwe woonvormen verwijzen we naar websites van relevante actoren. Daarnaast zal het plan van aanpak inzake nieuwe woonvormen worden toegelicht, met focus op de drie parallelle werksporen: het aanpakken van juridische knelpunten, het leren uit experimenten en het informeren en inspireren.
7. Zoals ik reeds meermaals heb toegelicht, worden er geen aparte initiatieven per type woonvorm genomen. Er wordt een globaal plan van aanpak uitgewerkt voor alle nieuwe woonvormen en deze zullen samen op een gestructureerde en gefaseerde wijze uitgewerkt worden.